

[J. O. Krag.]

nister Poul Møller havde en artikel i Berlingske Tidende, hvoraf det fremgik, at eks-tramomsen skulle man slet ikke tage med i betragtning, for den blev jo gennemført for så og så lang tid siden. Ja men den er ikke blevet afskaffet siden, der betales stadig ekstramoms, og hvis der er voksende forbrug, betales der flere millioner kroner mere i moms, end der blev betalt tidligere. Det vil altså sige, at her også er et moment, der skal med i betragtning.

Videre skal man tage i betragtning, at erhvervslivet i 1970 arbejder under en langt højere diskonto, en langt højere rente i det hele taget og en langt højere rente for kassekreditter, end det gjorde i 1968 og i størstedelen af 1969. Vi har som bekendt efter de to store diskontoforhøjelser, regeringen foretog i fjor, Europas højeste diskonto, og en kassekredit koster vel — ja, jeg er ikke sagkyndig på området — men ca. 12 pct. Det er langt mere end i 1968 og størstedelen af 1969. Altså igen en restriktiv, dæmpende virkning, en omkostningsforøgelse for erhvervslivet, noget, der skal betales, og som altså må tages med i betragtning, når man vil vurdere, hvor stort et kasseoverskud man vil have. Også forøgelsen af benzinafgifterne og vægtafgifterne virker i forhold til erhvervenes omkostninger på samme måde.

Vi ved, at byggeriet allerede har fået restriktioner påført gennem de ændringer, der skete i adgangen til at tage forhåndslån, og nu mødes vi i et udvalg her i tinget af en hel bredside af forslag, der vil hæmme og begrænse byggeriet. Hvis der herovenpå oven i købet kommer generelle husleje-forhøjelser — det står lidt uklart, hvad regeringen vil på det område — så tror jeg, der virkelig er dybtgående, saglige grunde for regeringen til at revidere sin finanspolitik, tage sin kasseoverskudspolitik op til ny overvejelse og med sig selv alvorligt og i lyset af argumenterne her i salen gennemtænke, om alt dette i samlet sum ikke bliver for meget, om alt dette i samlet sum ikke vil få sådanne dæmpende virkninger for erhvervslivet, at de langt overstiger, hvad regeringen har tilsigtet, så at man havner i en situation, man ikke har villet.

Med andre ord: spørger man mig i dag, om jeg tror — nu er mine evner som spå-

mand ganske vist blevet draget i tvivl, men jeg tror, vi alle sammen har det svært som spåmænd i den situation, jeg her har ridset op — spørger man mig, om jeg tror, at det vil være rigtigt i denne situation at sigte på et kasseoverskud på mellem 1.500 og 2.000 mill. kr., vil jeg sige, at det ville jeg meget stærkt advare regeringen imod. Jeg tror, man vil kunne finde en hel del økonomer, der ville gøre det samme, og mon ikke en del af erhvervslivets folk også ville gøre det? Noget af det, der sker i denne debat, er altså, at vi beder regeringen foretage denne overvejelse.

Vi har altså ikke skiftet standpunkt til overskudspolitikken; vi har blot ønsket, at man i en ændret situation tager den op til ny overvejelse.

Med hensyn til dette med at have ændret opfattelse, havde hr. Haunstrup Clemmensen i en tale, som jeg synes var meget fair og på sine steder humoristisk og vittig, en udtalelse om en kos gesvindthed på vej op eller ned ad en vindeltrappe. Man kan tænke sig et tilsvarende behændigt dyr i en hurtigt roterende svingdør; det vil nok heller ikke se så elegant ud. Når vi gør os lidt overvejelser om konservativ politik i regeringen og før, finder vi, at den er svinget lidt. Jeg erindrer adskillige meget skarpe taler af den nuværende finansminister, der gik imod kasseoverskudspolitikken. Jeg tør ikke sige, om finansminister Poul Møller som konservativ ordfører direkte har sagt, at han anså kasseoverskudspolitik for den skinbarlige socialisme, men det var noget i den retning. Der var meget andet, vi fik at vide: statsudgifterne måtte ikke vokse, der måtte ikke ansættes flere i offentlig tjeneste, og der var et bristepunkt for skatte-tryk, som vi var lige ved at passere, og passerede man det, ville erhvervslivet blive lammet. Det kan være, jeg har en personlig interesse i at minde om en formulering, jeg vist så i Jyllands-Posten, nemlig at man kan have et bristepunkt, til man vælger et nyt.

Derimod må jeg give hr. Haunstrup Clemmensen fuldstændig ret i, at man ikke både kan stange ål og gå på harejagt; så skal man i hvert fald være så usandsynlig heldig, at der kommer en hare forbi dér, hvor man står og stanger ål, og det tror jeg er noget der indtræffer meget sjældent — det kan ikke fuldstændig udelukkes, men